

โครงการ “ เทศกาลอาหารปลอดภัย “ ภายใต้แนวคิด” อร่อยได้.. ไร้แอลกอฮอล์ “

ชื่อองค์กร สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า
ชื่อ-สกุล หัวหน้าองค์กร นางสาวสมรุจี สุขสม
ตำแหน่ง ผู้ประสานงานด้านบุญประเพณีและวัฒนธรรม
ที่อยู่ 25 /1 หมู่ 3 ต.วังใหม่ อ.นายายอาม จ.จันทบุรี
โทรศัพท์ 081- 6144510
Email tungaoh9@gmail.com

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ของจำนวนผู้บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีจำนวนลดลงอันเนื่องมาจากงานเทศกาลอาหารที่ไร้แอลกอฮอล์ที่หลาย ๆ พื้นที่ได้มีการจัดงานอย่างต่อเนื่องจน สามารถนำมาประยุกต์บูรณาการผนวกเข้ากับประเพณีงานบุญ ในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาของการดำเนินโครงการเทศกาลอาหารอร่อยได้ ไร้แอลกอฮอล์ โดยสถิติโดยรวม ในด้านของความรุนแรงของปัญหาต่างๆที่ลดลง จากการไม่ได้บริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เช่น การลดจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุ การลดจำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ ลดการสูญเสียชีวิตทรัพย์สิน ลดการเกิดปัญหาทางสังคมในอีกหลายด้าน และผลจากการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ยังสามารถนำไปกำหนดนโยบายวางแผนควบคุมและป้องกันภัยในบริเวณพื้นที่การจัดงานได้เป็นอย่างดี เพราะส่วนใหญ่แล้วงานเทศกาลอาหารประชาชนส่วนใหญ่จะคิดว่ามีการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในงาน ซึ่งที่ผ่านมาภาพเป็นเช่นนั้นแต่หลังจากที่เราได้ดำเนินโครงการนี้ขึ้นก็มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติต่อผู้ที่เข้ามา ซ้อป ซิม ในงานโดยสิ้นเชิงว่าเทศกาลอาหารก็ต้องเป็นการขายอาหารไม่ใช่การจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งผลจากการจัดงานก็ได้ผลเป็นที่น่าพอใจกับผู้ประกอบการชมรมร้านอาหารมีการสำรวจว่าขายอาหารได้มากกว่าการจัดงานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สังคม ชุมชนท้องถิ่น จึงส่งผลให้บริษัทธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องทำงานที่ยากลำบากมากขึ้น ในการที่จะทำลายสุขภาพประชาชน เยาวชน ทำลายวัฒนธรรมอันดีงามของชุมชนท้องถิ่น แม้จะต้องใช้กลยุทธ์ ต่างๆ มากมายในการเบี่ยงทางมุ่งเข้าสู่กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการรุกคืบอย่างหนักในการสร้างภาพความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ที่มีบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุข เป็นแกนหลัก ก็ตาม ในการทำแผนการตลาด มีการสร้างภาคีเครือข่ายระดับกลุ่มย่อย คือร้านอาหารแผงลอย ไปสู่ธุรกิจร้านอาหาร ภัตตาคารระดับประเทศ และเรามีพันธมิตรที่ดีจากสมาคมภัตตาคารไทย เป็นตัวกลางช่วยประสานความร่วมมือกับกลุ่มบุคคล องค์กร และชุมชนทั่วไป ทำความเข้าใจเจ้าภาพในการจัดงาน สร้างกระบวนการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการคัดเลือกร้านค้าในการเข้ามาจำหน่ายอาหาร หรือสุขภาพิบาลต่าง ๆ ในพื้นที่เช่นอ่างล้าง

มือ ไม่ใช้จานโฟม ไม่ใช้ถุงชურส และไม่ใช้กระดาษชำระซึ่งตัวอย่างที่ทำได้คือจังหวัดปราจีนบุรีที่ผ่านอย่างมีประสิทธิภาพและกว้างขวางนำนวัตกรรมนี้ไปใช้กับพื้นที่อื่น ๆ ที่จัดงานเทศกาลอาหารที่ถูกหลักสุขาภิบาล โดยองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการบรรลุจุดหมายดังกล่าว คือการให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ โทษ พิษภัยต่างๆ จากเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์..บุหรี่และยาเสพติดที่จะเข้ามาทำลายบั่นทอนการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

เพื่อเป็นการลดช่วยการลดปัญหาความสูญเสียทั้งปวง ทาง สสส.ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงได้จัดตั้งให้มีแผนงาน คือ “กลุ่มงานทุนอุปถัมภ์ซึ่งรุกเพื่อทดแทนธุรกิจแอลกอฮอล์” เพื่อทำการสนับสนุนพื้นที่ในการจัดงานสงกรานต์ในแต่ละภูมิภาคให้ปลอดภัยและไม่มีการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายในงานเพื่อลดปัญหาความสูญเสียที่เกิดขึ้นจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมเดิมของประชาชนเป็นการลดปัญหาจากการขายและดื่มแอลกอฮอล์ ในพื้นที่จัดงาน เป็นพื้นที่ต้นแบบปลอดภัย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อการศึกษาเรียนรู้ หรือ วิจัยเป็นการเพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์และความร่วมมือทางสังคม ให้แก่เด็กเยาวชนและครอบครัว เป็นการสร้างกระแส ในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ เข้าใจและปฏิบัติเป็นการผลักดันให้ราชการมีนโยบายสาธารณะ หรือมีการออกคำสั่งของพื้นที่ต่าง ๆ ในการจัดงาน เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท และ สร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนที่เข้ามาจับจ่ายใช้สอยในงานเทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้..ไร้แอลกอฮอล์

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. เกิดพื้นที่ที่มีเจ้าภาพจัดงานโดยปราศจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 20 พื้นที่ทั่วประเทศ
2. มีการรณรงค์ คือ การทำความเข้าใจร้านค้าผู้ประกอบการที่จะเข้ามาจำหน่ายอาหารภายในงาน แจกแผ่นพับ ข้อตกลงของพื้นที่ร่วมกัน สุขาภิบาลอาหาร เช่น การมีอ่างล้างมือก่อนเข้างาน การไม่ใช้โฟม การไม่ใส่ถุงชურส เป็นต้น
3. เกิดเป็นพื้นที่รูปธรรมหลายพื้นที่ในการบังคับใช้กฎหมาย พบ. การตรวจจับเฝ้าระวังจากประชาคมเครือข่ายองค์กรงดเหล้าในพื้นที่ ได้รับความร่วมมือของหลายหน่วยงานในพื้นที่ เช่น สาธารณะสุขจังหวัด เจ้าหน้าที่เทศบาลและผู้รับทุนในหน่วยงานราชการต่าง ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยลดจำนวนการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บริเวณภายในพื้นที่ที่การจัดงานอย่างชัดเจน
4. ลดความรุนแรงในพื้นที่จำนวนคนเมาลดลง พฤติกรรมของผู้คนที่เข้ามาจับจ่ายใช้สอยภายในงาน ชมในงานมีเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแต่ก็ยังมีบางพื้นที่บางครั้งก็เกินที่จะใช้กฎหมายเอื้อมถึง อาจจะต้องใช้มาตรการทางสังคมเข้าช่วย
5. จำนวนภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมในการขับเคลื่อนเทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้..ไร้แอลกอฮอล์ ทั้งในส่วนกลางและพื้นที่สมาคมภัตตาคารไทย ชมรมผู้ประกอบการร้านค้า ที่เห็นความสำคัญใส่ใจในเรื่องของสุขาภิบาลอาหารให้กับพี่น้องประชาชน มาร่วมขับเคลื่อนงานรณรงค์

เทศกาลอาหารปลอดภัย เพราะเรื่องรณรงค์ความปลอดภัยไม่ใช่ของ คนใดคนหนึ่งสังคมต้องช่วยเหลือกัน

แนวทางการทำงานในปี

1. เป้าหมายมุ่งสู่การผลักดันนโยบายสาธารณะให้เกิดเป็นรูปธรรมชัดเจนในเทศกาลอาหารปลอดภัย ของพื้นที่จัดงาน โดยให้การสนับสนุนภาคีเครือข่าย ชมรมผู้ประกอบการร้านค้า สาธารณะสุขจังหวัดที่มีส่วนรับผิดชอบเรื่อง สุขาภิบาลอาหารโดยตรง ประชาคมแต่ละจังหวัดเสริมประเด็นกับผู้รับทุนทั่วทั้งท้องถิ่นให้ความรู้ข้อดีข้อเสียของการจัดงานที่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้ผู้รับทุนได้ตระหนักถึงปัญหาอย่างแท้จริง

2. การสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคีเครือข่ายและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคมระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะกับเครือข่ายเด็กเยาวชนเน้นการทำงานรณรงค์มีกฎกติการ่วมกันในการทำงาน เพื่อสร้างกระแสให้เยาวชนรู้จัก ลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อให้เกิดผลที่ยั่งยืน โดยเฉพาะวัฒนธรรมอันดีงามที่อยู่คู่ควรสังคมไทยมาโดยผ่านเทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้...ไร้แอลกอฮอล์

3. สร้างพื้นที่ใหม่ ๆ ในการทำงานและพื้นที่สีดำ เนื่องจากเทศกาลอาหารมีเป็น 1,000 เทศกาลภายใน 1 ปี ซึ่งทางกลุ่มทุนก็ไม่สามารถที่จะสนับสนุนได้ทั้งหมด การทำงานในพื้นที่สีดำนั้นเพื่อเป็นการสร้างกระแส ให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้รับทุนว่าพื้นที่สีดำก็สามารถทำให้เป็นสีขาวได้ถ้าคุณพร้อมที่ก้าวไปพร้อมกับเรา

<p>จุดแข็ง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างพื้นที่ปฏิบัติการเชิงรูปธรรมได้ - การบังคับใช้กฎหมายได้ผลสำเร็จ - ภาคีเครือข่ายเข้มแข็งและมีความรู้ในการรณรงค์ และ พบ. มากขึ้น - สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี - ชมรมผู้ประกอบการร้านค้าให้ความตอบรับเรื่องนี้เป็นอย่างดีและทำต่อเนื่อง 	<p>จุดอ่อน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำการตลาดของธุรกิจแอลกอฮอล์ มีนวัตกรรมเป็นที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก - ยังไม่สามารถสร้างแนวทางในการรณรงค์แนวใหม่ให้กับพื้นที่ได้ - เครือข่ายหรือชมรมผู้ประกอบการร้านค้ายังไม่มีความรู้เรื่องของ พบ.เท่าที่ควร - การประชาสัมพันธ์ Ari War น้อยมากจึงทำให้การรับรู้ไม่ดีเท่าที่นัก
<p>โอกาส</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างภาคีเครือข่ายได้มากขึ้นได้พันธมิตรดี ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรรัฐหรือองค์กรธุรกิจที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงาน 	<p>ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำโครงใหญ่ภายใต้งบประมาณที่จำกัด - ข้าราชการบางส่วนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ

<ul style="list-style-type: none"> - สามารถสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น นำสินค้าพื้นเมืองมาออกงานเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ - เพิ่มพื้นที่สร้างสรรค์ในการจัดงานให้มากขึ้น - ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์สังคมไทยให้ดีขึ้นจากกลุ่มคนเล็ก ๆ เพียงองค์กรเล็ก ๆ ไม่กี่องค์กร - สร้างกระแส “งานเรื่องเล่า” ไม่ใช่งานของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแต่ทุกคนต้องช่วยกันทำเพื่อสังคมอันดีงาม 	<p>เท่าที่ควร โดยเฉพาะผู้นำท้องถิ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบังคับใช้กฎหมายบางครั้งก็มีช่องโหว่ไม่สามารถทำอะไรกับผู้กระทำผิดได้ - พื้นที่ที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทำให้ทางส่วนกลางไม่สามารถให้การสนับสนุนตามความต้องการได้ - ถูกต่อต้านอย่างรุนแรงจากบริษัท ธุรกิจ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ - สภาพภูมิอากาศ เช่น หน้าฝนไม่สามารถจัดกิจกรรมได้
---	---

วัตถุประสงค์

1. สนับสนุนให้มีการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์เพิ่มเติมในพื้นที่ที่จัดงานอาหารปลอดภัยอร่อยได้..ไว้ แอลกอฮอล์ และสร้างเงื่อนไขให้กับองค์กรเจ้าภาพ ส่วนเกี่ยวข้องในการจัดงานโดยให้เจ้าภาพคำนึงถึง “สุขภาพอาหารเป็นหลัก “
2. สร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้เป็นที่ยั่งยืนในพื้นที่
3. สร้างภาคีเครือข่ายในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยอาศัยพื้นที่ให้เป็นผู้สังเกตการณ์และเฝ้าระวังการกระทำ ความผิด พรบ. ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
4. ดำเนินการจัดงานและสนับสนุนให้เจ้าภาพออกนโยบายสนับสนุนการจัดงานโดยที่ไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์พร้อมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551
5. สื่อสารสาธารณะให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์ และให้สังคมเข้าใจและตระหนักถึงโทษภัยของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
6. ปรับทัศนคติของเจ้าภาพในการจัดให้ตระหนักและเห็นว่าประเด็นเรื่องของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโทษทั้งทางด้านสังคมและกฎหมาย และเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องทำ
7. สร้างต้นแบบพื้นที่จัดงาน เทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้..ไว้แอลกอฮอล์ เป็นรูปธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

1. องค์กรที่เป็นเจ้าภาพและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดงานบุญประเพณีเทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้..ไร้แอลกอฮอล์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมในเรื่องการจัดงานโดยไม่รับการสนับสนุนจากรัฐกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่ โดยมี การออก Policy ของพื้นที่ที่จัดงานเพื่อให้เป็นข้อตกลงปฏิบัติร่วมกัน
2. เครือข่ายที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อกระตุ้นทำให้พื้นที่ที่เคยดำให้เป็นสีเทา จนกระทั่งขาวโดยการเข้าไป เชื่อมสัมพันธ์มิตรต่าง ๆ กับทางเจ้าภาพจัดงานและให้บทบาทพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการโดยมี สมาคมภคตาकारไทย และส่วนกลางเป็นที่ปรึกษา
3. เยาวชนในพื้นที่ ที่เป็นเครือข่ายเพื่อส่งต่อนโยบายให้กับเยาวชนเป็นพนักงานต่อไปในอนาคต
4. ผู้ประกอบการร้านค้า ร้านอาหาร ทั่วทั้งประเทศ

ระยะเวลา

1. 1 มิถุนายน – 31 พฤษภาคม 2556

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. เปิดรับสมัครโครงการทำความเข้าใจในพื้นที่ ที่เป็นพื้นที่ใหม่ พื้นที่คาดหวัง
2. พิจารณาโครงการแล้วแจ้งกับผู้รับทุน
3. ลงพื้นที่ทำความเข้าใจเงื่อนไขในการรับทุน
4. ลงพื้นที่แถลงข่าวในจังหวัดต่าง ๆ
5. ลงพื้นที่ในวันจัดงาน
6. เวทีสรุปบทเรียนผลการดำเนินงาน กุมภาพันธ์ 2556

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกิดพื้นที่รูปธรรมต้นแบบในการจัดงาน เทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้..ไร้แอลกอฮอล์ โดยไม่มี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้อง
2. ปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมของประชาชนที่เข้าเที่ยวชมงานว่าเทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้..ไร้แอลกอฮอล์ ไม่ใช่เทศกาลจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
3. สร้างภาคีเครือข่ายได้มากขึ้นรวมถึงได้ความร่วมมือจากหน่วยรัฐที่เกี่ยวข้อง หรือกลุ่มจิตอาสา มากขึ้น
4. เกิดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีระหว่างองค์กรสู่องค์กรไม่ว่าจะเป็นทั้งรัฐและเอกชน

5. เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของเจ้าภาพผู้รับทุนไปในทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ (ผลจากข้อมูลที่ได้ นำเสนอกับพื้นที่)
6. ประชาชนได้รับรู้ในเรื่องของ พรบ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มากขึ้น และในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย
7. จะก่อเกิดเป็นนโยบายระดับพื้นที่จัดงาน ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเทศกาลอาหารปลอดภัยอร่อยได้...ไร้แอลกอฮอล์อย่างจริงจัง

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

1. เกิดพื้นที่รูปธรรมที่จัดงานโดยที่ไม่มีธุรกิจเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องกับพื้นที่จัดงาน
2. พลังแห่งภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น
3. เกิดนโยบายสาธารณะข้อตกลงร่วมกันในการจัดงานที่ปลอดภัยจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงมีการบังคับใช้กฎหมายในระดับพื้นที่
4. ประชาชนในพื้นที่ที่มีการจัดงาน มีการรับรู้ถึงประเด็นในการรณรงค์เพื่อลด ละ เลิก การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่น้อยกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ จากผล Poll ที่จะทำการสำรวจ
5. ทัศนคติเจ้าภาพแต่ละพื้นที่เกิดการเปลี่ยนแปลงและตระหนักถึงโทษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น
6. พื้นที่สร้างสรรค์ในการทำงานมากขึ้น
7. ผู้ประกอบการร้านค้ามีความตระหนักในการที่จะนำอาหารเข้ามาจำหน่ายในงานมากขึ้นโดยคำนึงถึงเรื่องของ สุขาภิบาลอาหาร อาหารสุขภาพต่าง ๆ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

1. รายงานสถิติอุบัติเหตุ ยอดการบาดเจ็บสูญเสียชีวิต และปัญหาทางสังคมที่ลดลงจากการจัดงานที่ไม่มีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เข้ามาเกี่ยวข้องลดลงอย่างเห็นได้ชัดกว่า 70 %
2. มีจำนวนภาคีเครือข่ายกัลยาณมิตรขอเข้าโครงการในเทศกาลอาหารปลอดภัย อร่อยได้...ไร้แอลกอฮอล์ เพิ่มขึ้นจากเดิม 20 เป็น 30 พื้นที่ในการจัดงานพื้นที่ปลอดภัย
3. จำนวนพื้นที่รูปธรรมงานต้นแบบที่สามารถนำไปเผยแพร่ได้ ไม่น้อยกว่า 5 พื้นที่ อาทิเช่น ปราชญ์ปาย สงขลาสองทะเล ฯลฯ